

Pospíšil, Ivo

Rusové a Morava

Slavica litteraria. 2008, vol. 11, iss. 1, pp. 164-165

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/103371>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

skoncování s ultimativním požadavkem na konstrukci příběhu. Funkci příběhu ukazuje autor na povídce, kterou podrobněji probírá v páté kapitole. Tak jak je to typické pro celou anotovanou práci, i ve výkladu o povídce opouští autor, jak jen je to možné, teoretické poučky a dává slovo tvůrcům, kteří měli s povídkou opravdu co do činění (na rozdíl od mnoha literárních teoretiků a kritiků). Povídku nám proto nepředstavuje v podobě vypreparované a zobecněné poučky, ale jako soubor rad zkušených spisovatelů, jež na konci uzavírá „doporučený“ seznam autorů povídek, neboť čtení zde skýtá možnost naučit se něčemu novému pro vlastní psaní. Šestá kapitola je zaměřena na hlavní postavu. Opět za pomoci kolegů spisovatelů se snaží odpovědět na otázky, odkud se literární postavy berou a jak jim správně „vystavit rodný list“. Skorunka přesvědčivě dokazuje, že postavy vychází ze skutečnosti a že i pokud nemají původní jednoznačný živý předobraz, čtenáři v nich nakonec poznávají sami sebe nebo někoho, koho znají či znali. S tím souvisí i to, že dobrý spisovatel by měl být schopen vystihnout u svých postav společné znaky každodenního života, a tak je směřovat do role typu.

Jestliže jsme vytvořili postavu, je třeba ji uvést do života, nechat ji, aby konala, co konat má. O tom je sedmé „Slovo“. Postavu mohou charakterizovat její činy nebo její jazyk. Nejneproniknutelnějším tajemstvím tvůrčího psaní je dialog mezi postavami. Právě z něj může vyvěrat nosný děj, ale zároveň

skýtá mnoho úskalí, protože musí být napsán tak, jak by jej postavy ve skutečnosti vedly. V osmé kapitole se autor věnuje pojmu téma, který rozděluje do tří vrstev – námět, syžet a teze. To jak spisovatel zvládá práci s nimi, ukazuje, nakolik respektuje vnitřní souvislosti díla. Vyrovnat se s úskalími, které se všemi svými rovinami v sobě téma skrývá, mohou autorovi pomoci literární vlivy nebo osobní zkušenost. Zejména začínajícím tvůrcům radí Skorunka, aby na sebe nechali působit díla svých kolegů, tedy literární vlivy. V poslední kapitole se autor zaměřil na formu (kompozici) a instrumentální (jazykové) prostředky.

Nedílnou součástí knihy jsou i praktická cvičení nazvaná *Návod na použití*. Ty vycházejí ze Skorunkova semináře tvůrčího psaní vyučovaného na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a čtenáři si v nich mohou vyzkoušet práci s různými žánry.

Skorunkův výklad má volnější charakter. Autor nevystupuje skrytý za autorským plurálem, ale promlouvá ke čtenáři přímo, snaží se s ním navázat dialog a dává mu přímé rady. Kniha je psaná živým a čtivým jazykem. Určitě po ní mohou sáhnout nejen mladí adepti spisovatelského řemesla, ale i zájemci o literaturu jako takovou, protože Skorunkův text nabízí možnost podívat se na literaturu z jiného než čistě literárněvědného hlediska, je inspirativní a motivující.

Josef Šaur

RUSOVÉ A MORAVA

Dne 13. ledna 2007 zorganizovalo Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě pod záštitou hejtmana Jihomoravského kraje ing. Stanislava Juránka ve spolupráci s Ústavem slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Obcí moravských spisovatelů, Českou asociací slavistů a Slavistickou společností Franka Wollmana ve společenském centru Brno-střed konferenci Rusové a Morava, která se těšila velkému zájmu Rusů žijících v ČR i českých rusistů. Sborník z konference (**Rusové a Morava**. Ruské kulturně osvětové sdružení na Moravě, Brno 2007, 119 s., náklad 750 ks) doprovázený množstvím fotografií z jednání konference i odjinud doložil zájem odborníků, ale i veřejných činitelů o toto téma. Konference se zúčastnili mimo jiné generální konzul Ruské federace v Brně V. I. Sibiljov, kněz pravoslavné církve v Brně Jozef Fejsak, ředitel Muzea města Brna Pavel Ciprián a představitel organizátorů, především spiritus agens konference, básník Ljubov Vondroušková, předseda Obce morav-

ských spisovatelů Jaroslav Novák, Tamara Galynina z Ostravy, autor těchto řádků, který promluvil za Ústav slavistiky a dvě spoluorganizující občanská sdružení a jiní. Na téma slovanského etnosu promluvil Alexej Jakovlev, o některých aspektech moravské rusistiky Ivo Pospíšil, o historii ruské pravoslavné církve Jozef Fejsak, Jiří Gazda referoval o spolupráci Ústavu slavistiky s Filologickou fakultou Státní univerzity v Nižním Novgorodě, Aleš Brandner zase celkově o spolupráci Ústavu slavistiky s ruskými univerzitními pracovišti v minulosti i v současnosti, absolventi brněnské rusistiky, a to Alexandr Brummer o dvou důležitých bohemikách také ve spojení s Karlem Havlíčkem Borovským, Josef Šaur o historiografu Josefu Macůrkovi a ruském dějepisci Vladimír Franta o tvorbě Ljubov Vondrouškové, Taťána Kuxová o díle Otokara Březiny ve vztahu k Rusku, Marta Králová o tématu Janáček a Rusko, Josef Kůta o ruských vojácích na Moravě v 19. a 20. století; dále ze sféry vojenské historie přispěl Vlas-

timil Schildberger, Galina Binová pojednala o prvním ruském gymnáziu na Moravě, Viktor Jevsejenko o ruských studentech brněnské polytechniky, Vadim Mazurkevič o básnickém překladu, Soňa Holečková o činnosti klubů vojenské historie, Zdenka Venčáková o Rusech na našem území; konferenci dále

pozdravili Dobromila Kosinová, Milan Zemánek, v diskusi dále vystoupili další účastníci, najdeme tu i dopisové ohlasy (Vít Pospíšil, Danuše Pribišová, Zdenka Přikrylová, Jaroslava Kavínová). Zdá se, že by se konference na téma Rusové a Morava mohla stát dobrou tradicí.

Ivo Pospíšil

FENOMÉN MOŘE V ČESKÉ A POLSKÉ LITERATUŘE

V polovině listopadu se v Opavě uskutečnila mezinárodní literárněvědná konference na téma **Moře v české a polské literatuře**, již uspořádaly Slezská univerzita v Opavě a Uniwersytet Opolski v polském Opolí. S příspěvky o české literatuře (o fenoménu moře v ní) se přihlásili mj. Leszek Engelking (o tvorbě Michala Ajvaze), Sarah Flock z Bruselu (o české poezii 20. let), Marcin Milewski (o poezii Konstantina Biebla), Libor Pavera (o starší literatuře), Jiří Urbanec (o tvorbě Jiřího Wolkra a Viktora Dyka) nebo František Všeticka (o sbírce K. Biebla), s příspěvky o polské literatuře pak např. Marek Bernacki (o románu Czesława Dziekanowského), Małgorzata Burzka (o metaforice Adama Mickiewicze), Jacek Brzozowski (o tvorbě Juliusze Słowackého), Joanna Gajowiecka (o polské marinstice), Ewa Górecka (o poezii K. I. Gałczyńské-

ho), Libor Martinek (o reportážích Henryka Jasiczka), Beata Morzyńska-Wrzosek (o tvorbě Marie Pawlikowské-Jasnorzewské), Aleksandra Mucha (o rozhlasových hrách Andrzeje Jarského), Józef Olejniczak (o Witoldu Gombrowiczovi), Dorota Sieroń-Galusek (o toulkách Czesława Miłosze), Ludvík Štěpán (o poezii Zbigniewa Jankowského), Jerzy Wiśniewski (o básni Mirona Białoszewského), Mirosław Wójcik (o tvorbě Emila Zegadłowicze) nebo Stanisław Zajac (o memoárech Zygmunta Haupta). Dále měli příspěvky např. Teresa Dalecka z Vilniusu o litevské literatuře, Paweł Jędrzejko o tvorbě Hermana Melvilla v Polsku, Irena Jokiel o J. Conradu Korzeniowském, Bożena Olszewska o kašubských legendách, Milada Pišková o díle Pavla Horova atd.

Ludvík Štěpán